

גיליון

אשריכם ישראל

מאמרים וסיפורים אקטואליים
משיחותיו וכתביו של מגיד המישרים

הרב שמועון גוטסמן שליט"א

גיליון שבט תשפ"ד

תוכן המאמרים:

דורון תפילה ומלחמה - עמ' ג'

חיזוקים ברוח התקופה

טוב להודות להשם - עמ' ט'

כף זכות לישועת ישראל - עמ' י"ח

קו השיחות והחיזוקים: 077-260-9134

לתרומות, לתגובות, להזמנת הרצאות ולרכישת הספרים
ניתן להתקשר: 08-9743208 \ 0527608955

ניתן לקבל את הגיליון בדוא"ל: 089743208A@gmail.com

ניתן להזמין דרשות ושיעורים
ממוה"ר שמעון גוטסמן שליט"א
בטלפון 052-760-8955

דורון מלחמה ותפילה

תוכנות וחיזוקים ברוח התקופה

נס בתוך נס

באחד מימי החנוכה פגשתי חייל המשרת במילואים באריזת ושליחת אספקה ללוחמים בעזה, החייל השכיל להבין שלא די באוכל גשמי כדי להתקיים אלא יש צורך גם בחיזוק האמונה שהכל נעשה רק בהשגחת השם יתברך ורחמיו המרובים, ושלא יתבלבלו במחשבת "כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה". הוא ביקש ממני כמות חוברות "אשריכם ישראל" על מנת לחלק ללוחמים בחזית.

באותו גיליון סיפרתי על הנס ישיבת ההסדר בשדרות. (בישיבת ההסדר בשדרות שהו תלמידים רבים בשמחת תורה, כשלפתע נשמעו יריות רבות רח"ל, המדריך שהיה היחיד עם נשק חשש שמחבלים יבואו לישיבה ולכן רץ לכיוון בנין המשטרה במטרה לבקש נשק נוסף עבור כמה תלמידים בעלי רישיון לנשק. באמצע הדרך אמר לעצמו המדריך: עד שאני רץ להביא עוד נשק, אולי בדיוק עכשיו יגיעו מחבלים לישיבה ולא ימצא שם אף אחד עם נשק, עדיף שאחזור בדחיפות לישיבה. המדריך חזר לישיבה וניצל בנס מחוליית המחבלים שהשתלטה על בניין המשטרה!!!)

כאשר סיפרתי את הסיפור בימי החנוכה בהרצאה בפני קבוצת נערים במושב איתן קם אחד הנערים ובקש את רשות הדיבור והוא אמר כך: שמעתי את הסיפור הזה מחברים שלי, אבל ברצוני להשלים לכם חלק נכבד מהסיפור, יש לי

כמה חברים הלומדים בישיבת "סוסיא", בישיבה נוהגים בכל שנה להתארח בחג שמחת תורה בעיר אחרת ושם להסתובב בין בתי הכנסת להשתלב ב"הקפות" ולהוסיף שמחה לכולם.

השנה הם התארחו בישיבה הגבוהה בשדרות, ובבוקר קמו כמה מהם בשעה מוקדמת על מנת לערוך מניין מוקדם כשכך רצו להספיק לבקר ביותר בתי כנסת, הם מצאו איזה מקום מחוץ לישיבה שישם התארגנו למניין, אלא שעדיין לא הגיעו עשרה מתפללים ולכן היה צורך לחזור לישיבה על מנת לבקש מתלמידים נוספים שיבואו להשלים למניין. עקב היריות שהתחילו להישמע בעיר העדיפו לשלוח לישיבה דווקא את השנים מתוכם שהיו היחידים מישיבת סוסיא הנושאים בנשק, הם יצאו לדרך וכשהתקרבו לישיבה זיהו חוליית מחבלים הבאה לפרוץ לישיבה! בסייעתא דשמיא הם הצליחו לחסל אותם ולמנוע אסון כבד. שכן בתוך הישיבה היה רק אחד עם נשק עליו סיפרנו בגיליון הקודם, והלה היה סגור עם עוד חברים בתוך הממ"ד וכלל לא ידע על הסכנה המתקרבת רח"ל. כשסיימו בחיסול המחבלים רצו התלמידים להיכנס אל בניין הישיבה אך הבניין היה סגור על ידי התלמידים ששהו בו בחרדה לאחר ששמעו את היריות האחרונות, ולקח לשני התלמידים זמן לשכנע את בני הישיבה שהם לא מחבלים ואפשר לפתוח להם את הדלת...

ידועה קושיית ה"בית יוסף" הלא נס חנוכה היה רק במשך שבעה ימים במהלכם המשיך השמן לדלוך, ואילו ביום שלפניהם מה שדלק השמן היה זה דבר טבעי, ומדוע ישנם שמונה ימים בחנוכה? ראיתי מביאים תשובה נפלאה ("דברי תורה" אמשינוב) שלאחר הנס של שבעת הימים התברר שגם הטבע הוא נס וגם עליו צריכים להודות, כי באמת אין טבע בעולם כלל והכל נעשה רק בהשגחת השם באופן מדוקדק ביותר. וכדברי הרמב"ן (סו"פ בא) וזה לשונו: "ומן הנסים הגדולים המפורסמים אדם מודה בנסים הנסתרים שהם יסוד התורה כולה, שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכולם נסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם". כך הוא הדבר בימים אלו כשמצד אחד החושך יכסה ארץ, ומצד שני רואים הרבה אור בתוך החשיכה שמגלה על הכלל כולו שהכל נעשה בהשגחה וברחמים.

ראיתי דבר מתוק מדבש בספר הקדוש "אמרי מנחם". הגמרא אומרת בהקשר לימי החנוכה "לשנה אחרת קבעום ועשאו ימים טובים בהלל ובהודאה" (שבת כא:), מדוע אמרו "ועשאו" הלא הלל והודאה אינם אלא בדיבור ולא בעשיה? אומר ה"אמרי מנחם" שהיוונים הכניסו הכל תחת הטבע וטענו שלא השם פעל כל זאת ח"ו, כאילו הטבע נוצר מאליו, וכשזכו לאור החנוכה זכו להאמין באמונה פשוטה שאפילו הטבע הוא גם כן מהשי"ת, עד שהאמינו שאף עולם העשיה שהוא הטבע ["ועשאו"] גם הוא מאת השי"ת, ואף על זה צריך להודות ולהלל לשמו הגדול.

המסוק נחת באמצע המדבר

בהשגחה פרטית התגלגל לידי קונטרס נפלא שנכתב במיוחד בעקבות מלחמת "חרבות

תפילה להצלחת הדורון והמלחמה

זכיתי לחדש בס"ד בפרשת וישלח על מה שאמרו חז"ל שיעקב אבינו ע"ה התכוון לפגישה עם עשיו ב"דורון מלחמה ותפלה", וחשבתי לומר שבעצם אין זה ג' דברים אלא באמת הם רק ב' דברים: דורון ומלחמה, ואת כל אחד מהם צריך ללוות בתפילה. כי אי אפשר להצליח במלחמה בלי אמונה ותפילה, ואי אפשר להצליח באף השתדלות שבעולם בלי להרבות בתפילה. וכבר אמר מרן ה"חזון איש" זצ"ל: "המתפלל פועל יותר מהמשתדל", כי עיקר ההשתדלות היא עצם התפילה עצמה. ולצערנו הרב במלחמה האחרונה ספגנו אבדות כבדות ונוראות תוך כדי לחימה רח"ל, כאשר פעמים רבות נהרגו בשוגג חיילים ואף שבויים על ידי ישראל רח"ל, וברור שבכוח התפילה היינו יכולים לחסוך אבדות קשות ונוראות שכאלה, כך שנדרש מאתנו להשקיע יותר בתפילה וחיזוק לישועת הכלל והפרט.

ובאמת כן הדבר גם במלחמת היצר שיש צורך לתת ליצר "דורון" שזה החלק הגשמי הנצרך לבריאות הגוף והנפש, וכך היצר לא יוכל להתלונן שהגוף לא קיבל את שלו... ולצד זה חייבים להילחם כנגדו ולהתעקש בכל ענייני עבודת השם, אך גם את הדורון וגם את המלחמה מוכרחים ללוות בתפילה, חובה להתפלל שנזכה לדעת לכמה מנוחה אנו זקוקים ולכמה מענייני הגשמיות אנו צריכים, ונזכה לעשות בדיוק את מה שצריך וחלילה לא נרבה מידי או נמעט מידי מהנצרך. כן גם מלחמת היצר עצמה זקוקה לתפילה, שלא חלילה נהיה בבחינת "תפסת מרובה לא תפסת", ומצד שני גם לא נמעט בעוצמת המלחמה. סופו של דבר: על כל צעד ושעל זקוקים אנו לתפילה.

ונדהם לראות את המסוק נוחת במדבר במרחק קצר יחסית לביתו, התדהמה שלו גברה שבעתיים כשהבחין לאחר רגע שמתקרב אל המסוק בחור אשר חזותו מעידה שהוא תלמיד ישיבה, הבחור התעכב רבות לשיחה עם הטייס ולאחר מכן חזר לכיוון היישוב, הרב עקב אחריו בסקרנות וכשהתקרב יותר זיהה שמדובר בחברותא שלו! בחור רציני מהישיבה, ואיזה עסקים כבר יכולים להיות לבחור ישיבה עם טייס צבאי?? התפלא הרב, ותכנן לערב מחר את המשגיח של הישיבה שיבדוק את העניין.

בבוקר הוא פגש בחברותא אשר הקדים וסיפר לרב: כבוד הרב, חוויתי אתמול נס של ממש, הרגשתי צורך להתאוורר ויצאתי להליכה במדבר כשטעיתי ולא לקחתי איתי מים לשתייה. לפתע הבחנתי במדבר באיזה פרח שסיקרן אותי, קטפתי אותו ונשרטתי בצורה חזקה מקוצים שהיו בו, דם רב החל לזוב מהיד, ולא ידעתי מה לעשות, איך ארוץ במצב כזה לתוך היישוב כשגם ככה אני מחוסר נוזלים. הרגשתי שאין מוצא למצבי והמצב ממש מסוכן, כשאנינו מצליח לעצור את הדם, אך התחזקתי ונעמדתי בתפילה לבורא עולם, כשאני אומר: "ריבונו של עולם, כעת ברור לי שרק אתה יכול להציל אותי, אנא, שלח לי ישועה". לא עברה אלא דקה ומסוק צבאי התקרב ונחת בסמוך אלי. ניגשתי לטייס ודפקתי על החלון שלו, כשהוא הבחין בידי המדממת הוא קפץ מהמסוק עם תיק עזרה ראשונה טיפל בי במסירות וחבש אותי, ובכך זכה להציל את חיי. כשסיים לטפל בי הוא אמר לי: "היה לך נס! קיבלתי שיחת טלפון מאוד חשובה והעדפתי לנחות ולשוחח בישוב הדעת, אמרתי לעצמי בטח זה לא יפריע לאף אחד

ברזל" על ידי הרב גלעד כליף שליט"א, בין היתר מביא הרב כמה מקורות ורמזים לעוצמת הנשק של עם ישראל - "נשק התפילה", אשר עלינו לאחוז בו בכל הכוח במיוחד בתקופה זו, כעת אלקט כמה קטעים קצרים משם. במלחמת עמלק נאמר (שמות יז, י) "ויעש יהושע כאשר אמר לו משה להילחם בעמלק ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה", וכתב על זה המלבי"ם בזה הלשון: "המלחמה הגלויה עשה יהושע, והמלחמה הצפונה עשה משה במה שצרף עמו את אהרן וחור שעמדו לסייעו בתפלה". כמו כן על הפסוק שאומר ישעיהו (ישעיה מא, יד) "אל תיראי תולעת יעקב", אומר רש"י: "משפחת יעקב החלשה כתולעת שאין לה גבורה אלא בפיה". ומביא בקונטרס לרמז בפסוק שאומר דוד המלך ע"ה (תהלים כב, ז) "ואנכי תולעת ולא איש", שדוד המלך אומר: אין כוחי בגבורת איש אלא כתולעת שכוחה בפה, זה כוח התפילה.

הרבה פעמים כשנתקלים בבעיה גדולה מתקשים להתפלל, וזאת מתוך מחשבת ייאוש שלכאורה נמצאים במצב שאין לו תקנה... אבל צריך תמיד להמשיך ולהתפלל מתוך אמונה שאפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם הוא יכול להיוושע בס"ד.

ולחיזוק עניין התפילה גם במצבים הכי קשים אספר בקצרה סיפור נפלא שסופר בגיליון "מי באר" (הובא ב"כלנו יודעי שמך"). ביישוב ירוחם שכנה ישיבתו של רבי רפאל טיקוצ'ינסקי זצ"ל אשר אחד מרבניה היה הרב אלכסנדר הופמן שליט"א הגר כיום בבני ברק ובשעתו גר בקצה היישוב ירוחם. הנוף מהחלון של הרב הופמן היה המדבר, והנה באחד הימים כשחזר הרב מהישיבה נכנס לביתו ולפתע שמע רעש חזק של מסוק צבאי המתקרב, הוא ניגש לחלון

אמונה בהשם יתברך, הייתה הרגשה שאנחנו ממש במעמד הר סיני – כאיש אחד בלב אחד – אין ספרדי ואשכנזי, אין צבעים או קטלוגים, דעות או מחלוקות, כולם מכבדים ומחוברים, המחלוקות נשארו מאחור, באים לתת מהדם שלהם לאחיהם! הרגשה שניתן לתארה במילה אחת – גאולה! פשוט עם ישראל בתפארתו. בנקודה זו היה לי כבר ברור – אין לאויב סיכוי מולנו, חד משמעית. לפתע רואים כמה אנחנו עם נפלא ומאוחד שמרגישים אחד את השני ומוכנים לעשות הכל אחד למען השני. מדהים היה לראות שכאשר הוציאו ממני דם שכב לידי אדם מבוגר יחסית שדיבר עם מבטא אמריקאי. בתחילה הסתפקו אם לקחת ממנו דם, כי היה על סף הגיל המותר. הוא ממש החל לזעוק מנימי נשמתו שהוא חייב לתרום. הוא אמר באנגלית "באתי לתת מהדם שלי לאחים שלי שהם הדם שלי!", לאחר הפצרות רבות והתעקשות הם הבינו שהוא חדור מטרה ולא יזוז מעמדתו – הוא בא לזכות בלשאת בעול חברו ואין מי שייקח ממנו את הזכות הזאת. שכבנו שם יחד אחד ליד השני ואמרתי לו באנגלית על נקודת נושא בעול חברו, כמה כוח ועוצמות נותן יהודי כמוהו לא רק לי ששוכב לידו אלא לעם כולו, ובמיוחד לאחינו בקו האויב.

מתי יפסקו הדקירות

לפני כמה שנים בתקופה שבה בכל יום התרחשו "פיגועי דקירה" רח"ל, ניגש אלי אחד התלמידים במדרשיה ואמר לי: הגיע הזמן לטפל בערבים, תראה איך הילדים שלהם מעיזים לדקור אותנו... אמרתי לו: ידידי היקר, אם אנחנו רוצים באמת שהדקירות הללו יפסקו, עלינו להפסיק לדקור את החברים, לא לפגוע בהם ולא לבייש אותם, להפסיק עם כל

שאנחת במקום השומם הזה, אך לא חשבת לרגע שאזכה על הדרך להציל חיים".

ההמתנה לתרומת דם

בקונטרס של הרב כליף שליט"א הביא דבר נפלא על הנשיאה בעול עם כלל ישראל, בראש ובראשונה על ידי התחזקות בתפילה וענייני עבודת השם. דהנה נאמר במלחמת עמלק שם "וידי משה כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד ויהי ידיו אמונה עד בא השמש", ומביא רש"י במקום מדוע לא ישב משה רבינו ע"ה על כסא יותר נוח ומכובד מאשר אבן? וזה לשונו: "ולא ישב לו על כר וכסת, אמר ישראל שרויין בצער אף אני אהיה עמהם בצער", שזו דרך לישא בעול עם הסובלים ולזכור אותם במשך כל היום. הוצא אם כן שמחובתנו לזכור את כאבם של השבויים ומשפחותיהם, הנרצחים ומשפחותיהם, הפצועים ומשפחותיהם, החיילים וכל הנמצאים במקום סכנה.

ובעניין זה מספר שם כך: באחד מהימים נסעתי יחד עם הבת שלי לתרום דם והגענו למקום שנקרא ארנה בירושלים. לנגד עיני ראיתי מחזה שמיימי. למול עיני ניצב עם ישראל בתור ארוך שאינו נגמר. כל גווני הקשת של עם ישראל עומדים יחד במטרה אחת – לתת מעצמנו לאחר, לשאת בעול איתנו. שאלתי את האחראי שם: בערך כמה זמן ייקח פה התור? "שבע שעות בערך" הוא ענה לי... נדהמת, שאלתי אותו שוב: לא הבנתי, האנשים פה יחכו שבע שעות?! הוא ענה לי תשובה נפלאה "גם ישנו פה לילות אם צריך... זה עם ישראל!" עמדתי משתהה, שבע שעות אנשים בשמש, בין לבין רצים יהודים עם שתייה קרה, אוכל, שירי

ומכבדין זה את זה". ואם קשה להגיע לאהבת ישראל, נתחיל בלכבד, לא חייבים להסכים עם כל מה ששומעים ורואים, אבל בוודאי שראוי לכבד את כולם ולהתחשב ברגשותיהם. ובזכות השלום וכבוד התורה והתפילה יחוס וירחם עלינו אב הרחמים להושיענו במהרה בימנו, בבשורות טובות וכל טוב.

מצוה גוררת מצוה

אמרתי לתלמידים מתחזקים: תדעו לכם שמקצת מן האור דוחה הרבה מן החושך, כמו שגור החנוכה מאיר כל כך בתוך החושך הרוחני והגשמי, ועל ידי שמאירים עם מקצת מן האור זוכים לבחינת "מוסיף והולך" עד שתהיה השלהבת עולה מאליה, וזה כמו שאומר הקב"ה "פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם". ולכן אסור לנו לזלזל בפך השמן הטהור הקטן, כי אם אוחזים בפך הקטן ומתחזקים להדליקו זוכים לנסים ונפלאות, שמשמים נותנים לנו כוחות להתחזק עוד ועוד ולהתעלות בעבודתו יתברך. וזהו גם העניין ש"מצוה גוררת מצוה".

ולחיזוק העניין, סיפרתי לתלמידים כמה סיפורים מניסי המלחמה בהם נראה בחוש שאנשים שהקפידו ולו רק על מצוה אחת בכל הכוח זכו בזכות המצווה הזאת להצלה. וכגון חייל אחד שאינו שומר מצוות שהגיע עם כמה מחבריו לקבל ברכה מאחד מגדולי הדור שליט"א, והוא עורר אותם לקבל עליהם איזו קבלה טובה עליה לא יוותרו, אותו חייל קיבל על עצמו רק להקפיד על קשירת הנעליים על פי ההלכה, ללבוש נעל ימין ואחריו שמאל ואז לקשור את שמאל ואחרי זה את ימין, והנה לפתע באמצע שדה הקרב נזכר החייל שהוא שכח בבוקר להקפיד על ההלכה בקשירת

הרכילויות והמחלוקות, רק זו הדרך האמיתית לעצור את הטרור!!!

וכל כך שמחתי כשלאחרונה מצאתי את הדברים כתובים במפורש על ידי רבי יהודה החסיד ע"ה, וזה לשונו ("ספר חסידים" סי' רט): "אם תראה בית של צדיק או בית הכנסת חרב או רשעים דרים בו, דע שישאל היו דרים בו דרך בזיון. וכן בית המדרש שנוהגים בו קלות ראש סופו נופל ביד ערלים, דיו לעבד שיהא כרבו. כי לא נהגו נכרים קלות ראש ובזיון בבית ה' עד שנהגו בו ישראל, שנאמר (ירמיה ז,יא) 'המערת פריצים היה הבית הזה' ואחר כך 'וארוה כל עוברי דרך'. לעולם לא יעשו הערלים רעה, אלא אם כן יעשו ישראל תחילה רעה ביניהם זה לזה, ולא יתבזו תלמידי חכמים אלא אם כן יבזו זה לזה תחילה, או שמבזין את התורה ואין מוחה בידם".

נתרגם את דבריו של רבי יהודה החסיד ע"ה, למילים שלנו:

אם אנו נכבד את בתי הכנסת - ערבים לא ישרפו בתי כנסת!

אם אנו לא נפגע אחד בשני - לא יפגעו בנו אויבינו!

אם אנו נכבד את תלמידי החכמים - גם הרחוקים מהתורה לא יבזו ולא ירדפו את לומדי התורה!

המסקנה המתבקשת אותה אני כותב בראש ובראשונה בשביל עצמי: לכבד, לכבד, ולכבד. לכבד את כל התלמידי חכמים מכל העדות והחוגים, לכבד את בתי הכנסת ומעמדי התפילות, ולכבד את כל עם ישראל. וכמו שמביא ב"תנא דבי אליהו": "אמר הקב"ה מה אני מבקש מכם אלא שתהיו אוהבין זה את זה

כן סיפר לי יהודי יקר שיש לו חבר בעבודה מתושבי כפר עזה שחוליית מחבלים ימש"ו פרצו לביתו ולא הצליחו לפתוח את הממ"ד! וכשהצבא הוציא אותו הוא ראה בכמה מקומות בבית סימנים על ניסיונות של המחבלים לשרוף את ביתו, ורק בנס גדול זממם לא הצליח. אותו יהודי לא שמר שבת אך על דבר אחד הוא הקפיד במסירות נפש, וזה: הנחת תפילין בכל יום. וברור שזכות המצווה הגנה בידו וזיכתה אותו בנס גדול ועצום.

ואחד מחשובי הקוראים שליט"א מהמושב אבן שמואל סיפר שאחד מתושבי המושב שלהם משרת כחייל קרבי, הוא נסע עם חבריו בפעילות בעזה בתוך "נמר" כשלפתע נורה עליהם טיל נ"ט, עשן התמלא בתוך הרכב, והם שהו בסכנת חיים, כשלפתע פתח החיים את פיו ואמר: "רבנו האור החיים הקדוש! אני משתתף מידי שבוע בשיעור בספר שלך על פרשת השבוע, אנא, תעורר עלינו רחמי שמים", לא עבר אלא רגע אחד ובדרך נס הם הצליחו להיחלץ חיים מהרכב כשמיודענו רק נשרט מעט מרסיסים.

ולסיום, העיד לי תלמיד עדות נאמנה מקרובי משפחתו שבנם משרת בלחימה בעזה, ובליל שבת קודש ישבו כעשרים חיילים בתוך אהל, וכולם נעמדו בדומיה לכבוד הקידוש, והנה עקב השקט שהשתרר כמה מהם שמעו רעשים מתחת לאדמה, החיילים נבהלו יצאו מהאהל והתרחקו מהמקום, לאחר כארבע שעות המתחם התפוצץ, התברר שמתחת האהל היה פיר מנהרה...

בברכת בשורות טובות ישועות ונחמות, ושבנו בנים לגבולם, ונזכה לגאולה שלמה בקרוב במהרה בימנו, אמן ואמן.

הנעליים ולכן התכופף כעת לטפל בנעליים ולתקן את העניין ובאותו הרגע נורה עליו צרור כדורים וניצל. וכן סיפרתי להם על הרבה ששמרו שבת וניצלו בזכות השבת, וכן כאלה שרק הקפידו על ציצית או על תפילין, ואף כאלה שרק קבעו מזוזה בביתם בזמן שכל שכניהם לא קבעו מזוזות רח"ל, ואצל כולם הוכח בצורה ברורה שניצלו בזכות שמירת ה"פך הטהור הקטן". ואגב, אחרי שבגיליון הקודם סיפרתי על כמה צעירים שנכנסו אל אחד הצדיקים בנתניה שליט"א ואמר הצדיק לאחד מהם שהוא חייב ללבוש ציצת והלה פחד להמרות את דברי הרב והקפיד על לבישת ציצית, ולכן התבייש להשתתף במסיבה ברעים כשהוא עם ציצית וכך ניצל, סיפרתי את הסיפור הזה באחת ההרצאות ואחד מהנוכחים קם והכריז שהוא מכיר את הסיפור הזה מקרוב והוא מדוייק לחלוטין.

סיפרו לי שני חברים שהם נפגשו עם חייל אחד שהשתתף בקרבות בעזה, הלה סיפר להם שהוא היה בשבת קודש עם עוד שני חיילים בתוך טנק כשלפתע ירו עליהם טיל נ"ט, חייל אחד נהרג במקום, וחייל נוסף שטבל במסירות בערב שבת בחופי עזה [וזאת נגד ההוראות] נפצע קשה ויהי רצון שישלח לו רפו"ש, ואילו החייל מיודענו שישומר שבת חשב לעצמו מערב שבת: מה אעשה על מנת לחוש את השבת בעזה כשכל הזמן עושים פעולות וכו', ואף הרב הצבאי שלנו התיר אפילו לעשן בשבת להורדת הלחץ הנפשי [ברור שאין לסמוך על הנכתב להלכה], והרי לוקחים לנו את הפלאפונים, אם כן איך אחוש את ה"שבת"? לכן החליט החייל להקפיד לפחות לא לעשן בשבת, ובניסי ניסים הוא ניצל ללא פגע!!!

טוב להודות להשם

ולהלל. והתודה הזאת מביאה לשמחה גדולה אשר משרה מנוחה וישוב הדעת.

חביב עלי מה שמספרים על מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויירבך זצ"ל, שיום אחד נכנס אליו ראש כולל חשוב, הוא סיפר לרבי שלמה זלמן שלאחרונה העול הכלכלי של החזקת הכלל מכביד עליו מאד, היות ובכל חודש הוא מוצא את עצמו בלחץ נוראי מהיכן הוא ישיג את כל הכסף הנדרש, עד שהוא מתקשה לישון בלילות. ראש הכלל הוסיף וסיפר שהוא התייעץ עם מומחה גדול, והלה אמר לו שאין מנוס מלסגור את הכלל, בכדי להרגיע את הלחץ הנפשי הכבד. ראש הכלל בקש לשאול "דעת תורה" בעניין, האם אכן עליו לסגור את הכלל? רבי שלמה זלמן חשב מעט והשיב לו: יש לי עצה יותר טובה עבורך, בכדי להוציא אותך מהלחץ הנפשי בו אתה נתון, וזאת ללא סגירת הכלל. ומה היא העצה? תיקח פנקס קטן ותרשום עליו "פנקס ההודאות", ובכל יום כל פעם שתרגיש שהצלחת באיזה עניין או כשתהנה מאיזה דבר, תרשום אותו בפנקס, ולפני כל תפילה תוציא את הפנקס ותתבונן בו, וכך בשעה שתאמר "מודים אנחנו לך" תכוון להודות גם על כל חסדי ה' אותם רשמת בפנקס. רבי שלמה זלמן הסביר לראש הכלל כי ככל שיתרגל להודות לה' כך הוא יחיה את האמונה שהשם משגיח ועוזר לו בכל עת, וכפי שעוזר לו בכל כך הרבה דברים הוא בוודאי יעזור לו גם לתת את המלגות לאברכים.

הפנקס הפלאי

רבים שואלים אותי: מה אתה מספר כל כך הרבה על הניסים והנפלאות של המלחמה, הרי יש הרבה יותר מכות וצרות, למה מהם אתה מתעלם???

ראשית, אני לא מתעלם, ובוודאי מעורר את עצמי ואת הציבור לתפוס אחריות ולהתחזק בתורה ותפילה צניעות וכו'. ומלבד זאת הרי זו טעות גדולה לחשוב שיש יותר צרות מאשר ניסים, חד משמעית ברור שיש הרבה יותר ניסים של סיכולי פיגועים וכדומה פי כמה וכמה מאשר פיגועים ושאר צרות רח"ל. ודי שנוכח את העובדה שבשמחת תורה פרצו לישראל למעלה משלושת אלפים מחבלים אשר על פי דרך הטבע יכלו להרוג עשרות אלפים רח"ל, ומה היה קורה אם גם החיזבאללה היו פורצים את הגבול באותו הזמן, ומה היה קורה אם היו מצליחים המחבלים במזימתם להשתלט על מטוסים וטנקים, דברים עליהם הם התאמנו...

אך עיקר העניין הוא שבכדי להחזיק מעמד בעת הזאת, אנו זקוקים לחפש ולהתמקד באור, אפילו אם הוא רק בבחינת "מקצת מן האור", כי דווקא כך נזכור שהשם יתברך אתנו בכל רגע, ורק כך נקבל כוח להחזיק מעמד. והדרך להחזיק מעמד בכל המצבים והקשיים היא "להודות ולהלל", לחפש על מה להודות וכשרק מתחילים לחפש לא מפסיקים להודות

ומיד קם אחד המשתתפים והעיד שהכל מדויק ושאמא שלו בת דודה של אלון פז! בספרי "בטחתי ונושעתי הבאתי את דבריו באריכות כפי שפרסם הרב קובי לוי שיחי, אך כעת אצטט משם רק שורות בודדות:

"אדם ממוצע שקורה לו משהו הכי קטן, מיד הוא אומר או זועק: "למה, בורא עולם? למה דווקא אני? למה זה מגיע לי? מה עשיתי?" אני לא זוכר שאמרתי מאז התאונה ועד היום "למה"... יש רק מלה אחת ואותה אני אומר גם היום "תודה! תודה, בורא עולם! אם זה מה שבחרת בשבילי, מי אני שאבוא ואתלונן ואבכה ואכעס עליך? רק אתה יודע מה הכי טוב בשבילי, נסתרות דרכיך ונפלאים מעשיך! אין עוד מלבדך, אבא שבשמים יכול לעשות בי ככל העולה על רוחו. מי ומה אני שאתנגד לו? אני סומך על כל החלטותיו ועל כל מעשיו בהחלטיות. יש בורא לעולם, ואין דברים שמתרחשים סתם. יש חשבונות שמים וצריך לקבל את הכל בהבנה, באהבה ובשמחה, כי אם אתה מאמין בבורא עולם, אז תסמוך רק עליו ותבטח רק בו."

"כמו שאתה יכול לומר "תודה" כשטוב לך, אתה צריך לדעת לומר "תודה" גם כשלא טוב לך, עדיף לסבול, לכאוב ולהיות בצער, להתנקות, לתקן, להזדכך ולכפר על עוונות בעולם הזה ולא בעולם הבא, ולהגיע ישר למקום טוב למעלה. היום אני שוכב בחדר קטן "כמו קופסת גפרורים", מרותק למטה ומחובר למכונת הנשמה. לא רואה אדמה ולא שמים, רק אני וארבעה קירות, ואני יודע שאני לא מפסיד שום דבר בחוץ. העיר גדולה, הארץ גדולה, העולם גדול, אבל אני יודע שבחוץ הכל גשמיות, תאוות הבל הבלים, ואני שוכב לי

ראש הכלל שמע לעצה ומיד בצאתו רכש פנקס קטן, והפנקס התמלא ב"חסדים" מגוונים: "בדיוק כשהגעתי למכולת הגיעה משאית עם חלב טרי", "כשלמדתי עם בני ראיתי שהוא מתקדם בלימודו", "מישהו נתן לי פתאום 200 שקלים", "מצאתי את המוצץ של הקטן"... ותתפלאו לשמוע! הפנקס הזה חולל פלאים, ראש הכלל שב לחיי רוגע ושלווה, והמשיך במלאכתו מתוך אמונה ובטחון, וגם המצב בכלל השתפר, ומלאכת גיוס הכספים נהייתה קלה בהרבה! (מובא ב"פניני פרשת השבוע" תר"ס). כי מי שמתרגל לשים לב לכל "חסדי השם" ולהודות עליהם, הרי הוא מתחבר לקדוש ברוך הוא מתוך אמונה ובטחון, ומתרגל לסמוך על השם "עד הסוף", ובזכות כל זאת הוא עוד יזכה לישועות גדולות. זאת מלבד השמחה ושלווה הנפש.

הסיפור של אלון פז

חזרתי כבר כמה פעמים על סיפורו של אלון פז הי"ו שבעקבות תאונה שעבר לפני שנים הוא סובל משיתוק כללי ומתקשר עם הסביבה רק דרך המחשב, כאשר על אפו מונחת מדבקה עגולה קטנה, ועל מחשבו מונחת מצלמה קטנה אשר מתמקדת באותה מדבקה שעל אפו, וזו מחזירה קרן למסך המחשב, אלון בנענועי אפו מניע את הקרן שמאלה – מעלה – מטה, וכך הוא מפעיל את מחשבו, כותב מאמרים, קורא דברי תורה ומגיב לכל הפונים אליו, והלה כתב שיחת חיזוק שלמה עד כמה עלינו לשמוח על כל דבר קטן שאנחנו יכולים לעשות, כולל אפילו שאנחנו יכולים לגרד לבד את האף – מה שהוא לא יכול לעשות... והנה באחד השיעורים סיפרתי בקצרה את סיפורו

טובים, ובחסדי שמים הישועה לא איחרה לבוא. וכבר אמר רבנו החיד"א זצ"ל: "ישתבח שמך לעד מלכנו" הוא ראשי תיבות ישל"ם, לרמוז שהמודה ומהלל להשי"ת, הרי הוא יתברך משלם ונותן לו עוד הרבה סיבות טובות להודות.

לפני כארבע שנים שלח לי אחד הקוראים את הסיפור הבא: "רציתי לספר דבר מופלא שקרה איתי לאחרונה. קניתי כמה מעטפות ובולים והנחתי אותם במגירה, אחר כך חיפשתי את הבולים ולא מצאתי אותם, חיפשתי שוב ושוב ולא מצאתי. אחרי כמה שעות הודיתי לה' על כמה דברים ובתוך כך הודיתי גם על כך שהבולים נעלמו כי בוודאי זה לטובה, ולא יאומן אבל שנייה אחר כך נזכרתי היכן הנחתי את הבולים, בתוך אחת המעטפות".

ורמז נפלא על ההודיה להשם ראיתי בתורת הרה"ק ה"נועם ישראל" מקרעטשניף ק"ג זצ"ל, על מה שכתוב בפרשת ויצא שיעקב אבינו ע"ה נדר שאם יהיה השם עמו וכו' "ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבש... והיה השם לי לאלוקים", דהנה כאשר אדם נמצא בצרה הוא זועק ומתפלל להשי"ת, אך לאחר שזכה לישועה הוא שוכח שהקב"ה הושיעו ושעלו להודות לו, ובסכלותו תולה את ההצלחה בהשתדלות כזו או אחרת, וזהו שביקש יעקב אבינו "ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש" שאף אחר שאזכה לישועת השי"ת, "והיה השם לי לאלוקים" שאכיר ואדע שהישועה באה רק מהשם ושעלי להודות לו (הובא בגיליון "נועם זיוך").

ובאמת זהו חוב גדול להתפלל ולבקש מהשם יתברך על כל דבר, וכן להודות על הכל, כי רק

בחדר ומתבודד עם בורא עולם, מדבר אליו, מבקש ומתפלל עלי, על כל בני משפחתי ועל כל עם ישראל. אני יודע שכשיגיע יומי, אחרי מאה ועשרים, אני אקבל פי אלף, פי מיליון, ממה שקבלתי כאן בעולם הזה. אני לא מפסיד שום דבר! נהפוך הוא, זה שאני נמצא במצב הזה, זו לא מסכנות, זו זכות! לכפר על עוונות עם ישראל, מה יותר טוב מזה?"

כך נמצא השידוך

פעם בחודש אלול דיברתי רבות במעלת ההודיה להשם, כחלק מעבודת המלכת השם, באחד השיעורים שמסרתי ישב תלמיד חכם חשוב ושמע את הסיפור עם פנקס ההודיה שחולל פלאות, הוא התעורר להתחיל לרשום את חסדי השם, ומאז הוא לא מפסיק לשים לב לחסדי השם המרובים, מה שמביא אותו לשמחה גדולה. והנה לאחר מכן הוא שם לב שבדיוק שלושה ימים לאחר שהוא החל למלאות את פנקס ההודיה, בחסדי שמים בתו מצאה את זיווגה, הוא הרגיש שהישועה הגיעה בזכות הפנקס, והוא סיפר זאת לחברו תלמיד חכם נוסף, הלה ששמע על הישועה שבאה בזכות הפנקס קבל על עצמו להתחיל גם הוא למלאות פנקס שכזה. יש באמתחתי עוד סיפורים רבים על כוחה של הודיה להשי"ת, את חלקם פרסמתי בספרי "בטחתי ונושעת". וכמה פעמים מצאתי את עצמי מוטרד באיזה עניין גדול ללא פתרון, ובמקום להיכנס לתסכול וייאוש התחזקתי להודות לבורא יתברך גם על כל חסדיו בצורה מפורטת, וגם על עצם הניסיון איתו אני מתמודד שבזכותו התעוררתי להסתכל על "חצי הכוס המלאה", ובזכותה התחזקתי בתפילה ובעוד עניינים

לידו כשהנהג צופר וקורא לו, הוא מתקרב לנהג שכלל לא מוכר לו, והלה שואל אותו: לאיפה אתה צריך להגיע? וכששמע אמר לו: תעלה, בוא אני אקח אותך עד הבית! ממש "נהג מהשמים".

דרכו של הגר"נ מויאל

מו"ר הגה"צ רבי נסים מויאל זצ"ל אשר בימים הקרובים ימלאו שש שנים להסתלקותו [וי' בשבט] היה רגיל לפרט בהודיה להשם יתברך על כל דבר ודבר. הרב מויאל סיפר שקיבל מאביו רבי שלמה זצ"ל את ההנהגה הזאת להודות להשם יתברך על כל דבר שמקבלים, שכן אביו היה נוהג בשעה שברך ברכת המזון, להרכין את ראשו אל קצה השולחן מתוך בושיה מפני הקב"ה על מתנת החינם שבטובו הגדול תמיד לא חסר לנו מזון. בחסדו ולא בזכותנו, זן את כל העולם כולו בחן ובחסד. שהכל ניתן לנו ברחמים. ובכל פעם לאחר שברך אביו ברכת המזון היה מתעכב עוד דקות ארוכות ולהודות לקדוש ברוך הוא על כל דבר ודבר שזכה לקבל ממנו, כאשר הנהגה זו החדירה אצל רבינו את החשיבות להכיר טובה לבורא עולם ולכל שלוחיו, ולא להתייחס לאף דבר כמובן מאליו.

הגר"נ מויאל זצ"ל היה נוהג להזכיר לעצמו ולבני ביתו כל הזמן להודות להשם יתברך על כל דבר ודבר, ואף פעם לא להתייחס לאיזה דבר כאילו שהוא "מובן מאליו", ותמיד לפני שהתחיל לאכול היה יושב ומודה לקב"ה על כל פרט ופרט ממה שקיבל ממנו יתברך. וכפי שכתב בתחילת ספרו "מנחת עני" מאמר בשם "עצות", ומפני חיבת הדברים, נביא את לשונו בעניין הזה: "ובהיות האדם על שולחנו הטהור,

כך זוכרים שהכל הוא מאת השם יתברך. וכפי שכבר אמר מרן ה"חזון איש" זצ"ל להגרא"צ טורצ'ין זצ"ל: "אם אדם לא מבקש ומודה על כל דבר לה', האמונה נחלשת עד שבסוף הוא מוריד את הכיפה..." (מובא ב"חובת האדם בעולמו"). ובוודאי מידה טובה מרובה – מי שמרבה להודות ולבקש על כל דבר, מתוך תחושה שהקב"ה נמצא כאן ממש לידי, והוא מצפה כל כך לשמוע אותי ולעזור לי, אז הוא מתעלה כל הזמן בעבודת האמונה.

הנהג שנשלח משמים

לאחרונה מסרתי שיעור ביום חמישי בלילה בפני תלמידים צעירים ושם הרחבתי במעלת ההודיה להשי"ת, להודות על כל צעד ושעל, ולהודות להשי"ת גם על הקשיים מתוך אמונה שבאמת הכל לטובה, ושבזכות הקשיים אנחנו מתעוררים להתקרב לקב"ה. לאחר מכן פגשתי את אחד ממשנתפי השיעור והוא סיפר לי שהתחזק מאוד מהשיעור, ומיד לאחר השיעור שהסתיים לקראת עשר בלילה הוא רצה לשוב הביתה לישון, מכיוון שכבר בשעה ארבע לפנות בוקר הוא צריך להתייצב בעבודה, המרחק בין מקום השיעור לביתו הוא כארבעים דקות הליכה, ומלבד הרצון להזדרז ולהספיק לישון יותר הוא אף סבל באותה שעה מנפיחות ברגליים, לכן הוא נעמד בצדי הכביש וביקש טרמפ, לאחר כמה דקות הוא התייאש והחל ללכת ברגל, כשבכל פסיעה הוא מתייסר. או אז הוא נזכר במה ששמע בשיעור והחל להודות להשי"ת על הכל כולל על כך שהוא מתייסר על הרגליים ולא מוצא טרמפ, כי בודאי נכון לרגע זה זהו הטוב ביותר עבורו, והנה לא עברה דקה וכבר נעצר רכב

חושבים שאנחנו יותר טובים מהם?! אלא הקב"ה ברחמיו המרובים ריחם עלינו ונתן לנו, לכן תזכרו כעת ובכל עת להודות להשם יתברך

(מובא בספר "מעשה נסים").

ההגרלה הגדולה

וזו עבודת חיים להכיר טובה ולא להתייחס לאף דבר כאל מובן מאליו. וכפי שהביא הגר"ש גרוסברד זצ"ל (מובא ב"להגיד" כי תצא) משל לאדם עני ואביון, שהייתה מתעוררת רחמנות גדולה רק מלהסתכל עליו ועל מלבושיו, הוא היה עמל רבות לאסוף פרוטה לפרוטה רק בכדי לזכות לקנות מעט לחם להשקיט רעבונם של בני ביתו. והנה באחד הימים "התלבש" עליו מוכר כרטיסי הלוטו וניסה בכל יכולתו לשכנע אותו לרכוש כרטיס הגרלה, שמא יתהפך עליו מזלו ויזכה בהגרלה ויתעשר, אך הלה סירב בכל תוקף לנצל את פרוטותיו הבודדות על עסקים שכאלו, שאינם אלא חלומות ודמיונות. מוכר הכרטיסים לא אמר נואש ומתוך רחמנות ואכפתיות אמיתית הוא ניסה לשכנע אותו שוב ושוב, וכשראה שאינו מצליח הציע לו הצעה שאליה הוא לא היה יכול לסרב: אני אלווה לך את דמי הכרטיס, ובמידה ותזכה בהגרלה תחזיר לי את ההלוואה, ואם לא תזכה אני מוחל לך על החוב. כששמע זאת העני הוא נעתר להפצרות המרובות והסכים לרכוש כרטיס הגרלה.

מועד ההגרלה הגדולה הגיע, ובלילה קיבל מוכר הכרטיסים הודעה שאחד מלקוחותיו זכה בסכום עתק, בירור קצר העלה שאין זה אלא אותו עני "לשעבר"... המוכר התרגש מאוד ולא יכל להמתין רגע, הוא רץ לביתו של ה"עני", נקש על הדלת שוב ושוב, ולאחר זמן

הערוך מכל טובו יתברך. לבד מדברי תורה שיגיד על השולחן, יחזק גם את בניו ובנותיו באמונתו יתברך. ויגיד ויאמר להם: בניי, כל הטוב הזה שאני ואתם נהנים ממנו, תדעו שהכל מחסדו יתברך. ואם האדם בעל יכולת ויש לו דירה טובה רחבה ויפה ויש לו כל טוב ויש לו רכבים. בכל פעם יזכיר לבניו ובנותיו שיתחזקו בעבודת השם יתברך. תראו בניי, כל מה שאתם רואים מחסדו יתברך. מה שזכינו בדירה יפה רחבה וטובה, זהו מחסדיו המרובים והפשוטים. מודים אנחנו לבורא עולם שזיכה אותנו, שכך תמיד יזכה אותנו לעשות רצונו בבית הזה ובטובו יתברך שנתן לנו. וכשהוא נוסע איתם ברכבו יעצור רגע בדרך ויאמר לעצמו, לבניו ואשתו, מדוע בניי לא חיכיתם בתור בתחנת האוטובוסים? ולמה לא קניתם כרטיסים כמו כל אדם מישראל? במה אני ואתם טובים יותר מכל אדם מישראל? ולכן אני ואתם עלינו לשבח ולפאר את שמו הגדול יתברך, אשר חנן אותנו וריחם עלינו מחסדו יתברך, ונתן לנו אפשרות ופרנסה טובה וקנינו רכב והציל אותנו מכל הטרחות. בניי תמורת זה צריכים אנחנו להתחזק בתורה וביראת שמיים טהורה. אמן כ"ר. ואם אדם קונה מתנה לבניו או נותן להם כסף, יגיד ויאמר להם, ברוך ה' שזיכה אותי וחנון אותי ונתן לי אפשרות לקנות לכם מתנות ולבוא לקראתכם, ואין הדבר מכוחותיי, אלא מחסדו יתברך, כדי שהבנים יתחזקו בעבודת הבורא יתברך".

ומעיד בנו ידי"נ מנכ"ל המוסדות הרב נתנאל שליט"א: פעמים רבות היה אבי מורי מפסיק את סעודת שבת עם בני המשפחה, ושואל: מדוע יש לכם אוכל? מדוע יש לכם בית לישון בו? יש אנשים בחוץ שאין להם כלום! וכי אתם

אפשר ליהנות ולהתפעל מנפלאות הבריאה אלא גם בחנות, פשוט להסתכל על כל השפע וליהנות... וכמובן, לא לשכוח להודות לקב"ה שדאג לנו לעולם כל כך חי ומגוון, עם כל כך מלא פירות משובחים ובריאים.

ב] תסתכל על הפירות, כל פרי והמיוחדות שלו, תזכיר לעצמך שגם לכל אחד מאתנו יש מיוחדות משלו, כולם תורמים משהו, ואת כולם אנחנו צריכים, אז נכיר טובה לכולם וגם נזכור שאף אחד הוא לא "עוד איזה יהודי", אלא כל אחד הוא בן יחיד אצל הקב"ה, לכל אחד יש מיוחדות משלו.

ג] תחשוב לעצמך כמה עמל נעשה בשביל שהפירות האלה יונחו על שולחןך, תשאל כל חקלאי... ולכמה שמירה נצרכו הפירות עד שהם הגיעו אליך, וזה בסך הכל פרי, אז מה איתי?! כמה אני צריך לשמור על עצמי בשביל שהקב"ה ייהנה ממני.

ד] אסור לשכוח שעיקר העניין להרבות בפירות בט"ו בשבט זה בפירות שנשתבחה בהם ארץ ישראל, אז ט"ו בשבט זה גם הזדמנות להיזכר בכך שתושבי ארץ ישראל זוכים בכל רגע במצוה החשובה של ישוב ארץ ישראל. ושמעתי מאדם גדול שעורר לכוון בישיבתנו בארץ לקיים מצות ישוב ארץ ישראל, לצאת ידי הדעות האומרים שמצוות צריכות כוונה.

בעניין הברכות שלחו לי לאחרונה סיפור מתוק (מתוך גיליון "קראט" - טובי ברון) על גברת ממשפחה רחוקה שפגשה רבנית אחת וביקשה ממנה עצה וברכה לאחר שכבר שבע עשרה שנה הם מחפשים דירה שתתאים למשפחתם והם מתקשים למצוא דירה שתענה על

רב התעורר ה"עני" ושאל מאחורי הדלת: מי שם? המוכר הזדהה וביקש להיכנס, קר בחוץ, הוא רוצה לבשר לו איזו בשורה טובה ומבקש להיכנס, אך הלה התעקש שלא להכניסו וביקש שיאמר לו מאחורי הדלת מה שבפיו, בישר המוכר ל"עני" על זכייתו הגדולה, וציפה לשמוע קולות של שמחה ואף של "הכרת הטוב", אך במקום זאת הוא שמע את ה"עשיר החדש" רוטן לעצמו: "איזו חוצפה! מילא כל העולם חושבים שאני עני ואביון, ולכן הם מתייחסים אלי ככה, אך המוכר הזה כבר יודע שאני מיליונר, איך הוא מעז להפריע לי לישון?!". הנה ברגע אחד שכח מיודענו מהכל, והמוכר הרחמן שכל כך דאג לו, נהפך בין רגע לחוצפן שמפריע למיליונר לישון... סיפור מצחיק אך גם מאוד עצוב, ולצערנו פעמים רבות אנו נוהגים כך, ולאחר שאנו מקבלים טובות מגיע מלאך השכחה ומהר מאוד הוא מצליח להשכיח מאתנו את הטובות שקבלנו מהקב"ה ואת הטובות שקבלנו על ידי שליחיו, אשר גם להם מגיעה הכרת הטוב.

לקראת ט"ו בשבט

גם כל "ברכות הנהנין" מהווים עבורנו עצירה משגרת החיים, לעצור ולהודות לבורא עולם. וכשמתבוננים בכוונת הברכה רגע לפני שמברכים זוכים לחוש הכרת הטוב עצומה לבורא יתברך, ובזכות הברכות זוכים בישועות. והדברים אקטואליים סמוך לט"ו בשבט, וכפי שפרסמתי לפני כעשר שנים כמה תובנות בעקבות ט"ו בשבט: א] קניית פירות לכבוד ט"ו בשבט? נצל את ההזדמנות הזאת ליהנות מנפלאות הבריאה, כל כך הרבה פרות, לכל אחד טעם וריח מיוחד משלו. לא רק בבית

בשעת ההפסקה פתחו שני תלמידים את הדלתות האחוריות של הטנדר ונכנסו לתוכו, ולפתע נטרקו הדלתות כשהם סגורים בפנים ולא מצליחים לפתוח מבפנים את אף אחת מהדלתות, השניים ניסו לצעוק לעזרה אך אף אחד לא שמע את צעקתם, כשעברו כמה דקות של מתח ושהיה ממושכת במקום ללא אוויר הם החליטו לרקוד וכך להעביר את הזמן בצורה שמחה... לא עברו אלא כמה רגעים ותלמידים שעמדו רחוק יותר התפלאו לראות את תעלולי ה"טנדר המרקד" ורצו לבדוק מה בדיוק קרה לטנדר, כשמיד פתחו את הדלתות לרווחתם של השניים.

אמרתי להם שהסיפור הזה מזכיר לי את כוחה של השמחה בבחינת "כי בשמחה תצאו", שעל ידי השמחה יוצאים מכל הצרות והייסורים.

וכפי שמספרים (הובא בספר "חובת האדם בעולמו - בטחון") על ה"אחים הקדושים" רבי אלימלך מליזענסק ורבי זושא מאניפולי זכר צדיקים לברכה, אשר כידוע הם היו מסתובבים הרבה בגלות ממקום למקום, והנה יום אחד תפסו אותם כמה רשעים וכלאו אותם בתוך חדר קטן בו היה מונח כלי עם מי שופכין, לא נעים בכלל, אבל מה שהטריד את הצדיקים זה רק דבר אחד - איך הם יוכלו להתפלל ולהזכיר שם שמים, הלא אסור לעשות כן ליד טינוף שכזה, אז רבי אלימלך הצטער מאד על המצב הזה שבו הם לא יכולים להזכיר שם שמים, פנה אליו רבי זושא ואמר לו: אחי היקר, מה אתה עצוב, הרי הקדוש ברוך הוא הוא שהכניס אותנו למקום הזה, אז בוא נקבל את רצון השם בשמחה ונתחיל לרקוד... שני האחים יצאו במחול סביב לאותו כלי מטונף מתוך שמחה ש"מאת השם היתה זאת היא נפלאת בעינינו", השומר שישב

דרישותיהם עקב מחסור במזומנים. הרבנית הציעה לגברת להקפיד לברך בכל יום מאה ברכות ולבקש מבעלה וילדיה שיענו אמן על ברכותיה. בתחילה הגברת התחמקה ואמרה שמשפחתה לא רגילים לברך ובודאי יתקשו לעמוד בכל יום ולענות על מאה ברכות, אך בסוף השתכנעה הגברת ללכת על הרעיון הזה בכל הכוח. היא בקשה מבעלה וילדיה שיכבדו את רצונה ויקשיבו לברכותיה ויענו "אמן". והנה מתוך תמימות היא לקחה עגבנייה אחת וחתכה אותה למאה חתיכות, היא הרימה את החתיכה הראשונה וברכה עליה כשכל בני הבית ענו אמן, היא אכלה את החתיכה והיא ואז שבה והרימה את החתיכה השנייה ושוב ברכה ואכלה, וכך גם בחתיכה השלישית... כשבני הבית התחילו כבר לאבד את הסבלנות ושאלו: נו, כמה ברכות נשאר לך? אך היא המשיכה לברך עד שהשלימה למאה ברכות. למחרת הם מצאו דירה שממש מתאימה להם העומדת במכרז על ידי כונס נכסים, הם הגישו הצעת מחיר כפי האפשרות הכלכלית שלהם, ובסייעתא דשמיא זכו במכרז, כשהסכום הוא רבע מהשווי בשוק. כשחזרה וסיפרה את הישועה לרבנית שמחה היא בשמחתה, על שבזכות תמימותה קבלו מהשמים את ברכותיה לטובה, ולימדה אותה הרבנית הלכות ברכות כדי שלא תיכשל שוב בברכות לבטלה.

הטנדר המרקד

אני נזכר במה שסיפרו לי תלמידי אחת הישיבות, בחצר הישיבה עמד טנדר ישן שכבר לפני זמן רב יצא מכלל שימוש אך משום מה לא פינו את הטנדר מהמקום, והנה יום אחד

מחדש נקבל כוחות לאותו היום. וכשכך מסתכלים על הדברים לא רק 'שורדים' אלא גם ממש נהנים מהחיים ושמחים בחלקנו, כי הראש לא תפוס בדאגות וטרדות.

כבר כמה פעמים הארכתי בזה, בעיקר סביב חג הפסח, בו אנו מייקרים את המצה האמצעית הרומזת להווה. אחד הקוראים שלח אלינו תגובה בעקבות מה שפרסמנו, והנה היא לפניכם: "שלום וברכה. אני רוצה להודות על מה שכתבתם בקונטרס לחודש ניסן "סוד המצה אמצעית", שהרבה התרגלו כל הזמן לחשוב על העבר שזה המצה העליונה, והרבה חושבים כל הזמן טרודים לחוצים ודואגים מהעתיד מה יהיה אחר כך... שזה המצה התחתונה, אך הכי טוב לחשוב בדרך כלל על המצה האמצעית שזה ההווה, ולזכור שכל יום השם נותן כוח להחזיק מעמד עם הניסיונות של היום הזה, והסברתם באריכות ובטוב דעת שבדיוק לכן אין סיבה לדאוג איך יהיה לי כוח לעמוד בניסיון גם מחר וגם בעוד שנה, כי אם אני מסוגל להחזיק מעמד אפילו רק יום אחד, דיינו, ומחר או שהניסיון יגמר כבר, או שאקבל כוחות חדשים לעבור עוד יום של התמודדות. אני חייב לציין שמאז שפרסמתם את הדברים אני משתדל ליישם אותם, ומוצא בזה מרגוע לנפשי. תודה גם על כל הסיפורים שמאוד הוסיפו להבין ולקלוט את הרעיון הזה, וזה מאוד מנעים את הקריאה. תזכו למצוות וכל טוב, להגדיל תורה ולהאדירה."

הפיגוע בקו 300

אסיים בסיפורי צדיקים לכבוד הילולת הצדיקים הרה"ק ה"בבא סאלי" זצ"ל [גלב"ע ד' בשבט] ומו"ר הגה"צ רבי נסים מויאל זצ"ל

בחוץ הופתע לשמוע פתאום קולות של שמחה וריקוד, והוא מיהר להיכנס לחדר ולשאול לכבוד מה הם שמחים, אבל האחים הקדושים לא התייחסו אל אותו רשע והמשיכו לעשות "הקפות" סביב הכלי המטונף... כשהבחין השומר שהם רוקדים סביב הכלי הזה אז הוא חשב שמשום מה הכלי הזה מביא להם שמחה, ולכן הוא מיד תפס את הכלי הזה והוציא אותו החוצה, כשהוא אומר להם: אני לא אתן לכם סיבות לשמוח... האחים פרצו שוב בריקוד והפעם בריקוד של הודיה על חסדים מגולים.

ללמדך כמה אפשר לפעול כששמחים עם מה שכעת השם עושה איתנו, כי כששמחים אפילו שלא מבינים מה טוב במצב שלנו, וזאת מתוך אמונה, "סומכים על הקדוש ברוך הוא" שהוא עושה רק טוב, אז הקדוש ברוך הוא אומר: אתה שמח בלי להבין מה טוב במה שעשיתי לך? אני אתן לך טובות מגולים, שתראה את הטוב מול העיניים ותזכה לשמוח עוד יותר!

להתמקד בהווה

ועיקר העיקרים, זה לראות את "היום". אנשים יותר מידי עסוקים ב"עבר", מתגעגעים לימים עברו או מצטערים על מה שעשו או פספסו, או שדוחים דברים חשובים לעתיד, ויש הרבה שבכלל עסוקים בטרדת העתיד. אבל החכמה אמיתית היא לחטוף את היום ולנצל אותו. כי כל יום מקבלים מהשי"ת כוחות ויכולות רק עבור אותו היום, ולכן נדמה לנו שאין לנו אפשרות "לשרוד" הרבה זמן עם הניסיונות והקשיים שלנו והדבר יכול לייאש אותנו, אבל באמת הרי יום אחד בודאי אנחנו יכולים לשרוד, אז בואו נתמקד עם היום הזה, ומחר

גם לישיבה הקדושה ולתרום למען החזקתה, ומי שיעזור ויתמוך בישיבה, אני אפעל עבורו מלמעלה, יותר מאשר פעלתי בחיי". ואכן כל הזמן אנו רואים ושומעים על ישועות בציון הקדוש.

בסיום דברי פנה אלי אחד מהורי התלמידים ובקש לספר סיפור שהתרחש איתו אצל ה"בבא סאלי" זצ"ל, הוא ועוד חמשה חברים שירתו יחד בצבא ויצאו מהבסיס ביום חמישי על מנת לשהות בביתם בשבת קודש, הם החליטו לנצל את ההזדמנות ולנסוע לנתיבות להתברך אצל ה"בבא סאלי", כשהגיעו אל הרב הוא הורה להם: תישארו לישון בבית! החיילים לא העזו להמרות את פי הצדיק

ונאלצו לישן בביתו, ביום שישי בבוקר הם ניגשו להיפרד מהרב אך כעת הורה להם: תישארו אצלי לשבת! החיילים הופתעו מההוראה המיוחדת אך התבטלו להוראת הצדיק, במוצאי שבת חשבו הם לקפוץ

לבתייהם לפגוש לפחות לשעות ספורות את בני משפחתם, אך גם במוצאי שבת הורה להם הרב שיישארו לישן בביתו, גם ביום ראשון בבוקר לא נתן להם לצאת מביתו עד השעה עשר. החיילים נפרדו מהרב ונסעו ישר אל הבסיס הצבאי, בדרך הם שמעו על הפיגוע שהתרחש מוקדם יותר הבוקר בקו 300 הנוסע מאשקלון לתל אביב בו היו אמורים לנסוע הבוקר! כשבפיגוע נרצחו רבים וכו' הי"ד. אז הם הבינו למפרע עד כמה התעקש הצדיק לשמור עליהם. יהי רצון שנוכה להתחזק בתורה ותפילה וכל ענייני עבודת השם, ויאמר השי"ת די לצרותינו ויושיענו ברחמים מרובים.

[נלב"ע ו' בשבט]. אשר היו קשורים בלב ובנפש בקדושה וטהרה ובאהבת ישראל. לפני מספר חודשים הזמין אותי ידידי היקר מזכה הרבים הרב שמואל ברילמן שליט"א להצטרף לנסיעה שארגן לקבוצת תלמידי הצעירים משכונת "כרמי גת" בקרית גת, התלמידים נסעו עם הוריהם לציונו של הגר"נ מויאל ומשם לנתיבות לציון הבבא סאלי, ליוותי אותם בדרכם לבית העלמין בקרית גת, כאשר על ציון קודשו של הגר"נ מויאל סיפרתי להם כמה סיפורים על הקשרים שבין שני הצדיקים, ועל כך שהבבא סאלי בסוף ימיו היה שולח אנשים להתברך אצל הגר"נ מויאל. כן סיפרתי להם שלאחר שהורי שיחיו ציפו לילדים כמה שנים המליצו להם לפנות אל הגר"נ

מויאל זצ"ל שהבטיח להם כי בשנה הבאה סמוך לל"ג בעומר יולד להם בן ויקראו לו שמעון על שם רשב"י ע"ה, וכבר באותם ימים אמר להם: הבן הזה עוד ילמד אצלי במוסדות... מה שקרה בסופו של דבר!

הוספתי וסיפרתי על הישועות אותם חווים כל הזמן בזכות התפילה על ציונו של הגר"נ מויאל זצ"ל. אשר כידוע הרב רכש לפני שנים רבות חלקת קבר בירושלים, וזאת מתוך חיבתו הגדולה לעיר הקודש והמקדש, אך כשנתיים לפני הסתלקותו הוא קרא לבני משפחתו ואמר להם: "חשבתי לעצמי שאם יקברו אותי בירושלים, אנשים יעלו על קברי, אך ישכחו מהמוסדות שלי בקרית גת, ואם אין קמח אין תורה... לכן אני מוותר על הזכות להיקבר בירושלים, ומבקש שבבוא יומי תקברו אותי בקרית גת, וכך כשיעלו על קברי יזכרו להיכנס

כף זכות לישועת ישראל

השכן מהאוטובוס

חברים יקרים, אספר לכם כמה סיפורי חיזוק בעניין עבודת השם בלדון לכף זכות, שכידוע בכוחה לפעול ישועות גדולות בכל המישורים, ובפרט כעת שכולנו זקוקים לרחמי שמים מרובים, זה הזמן להתחזק במבט חיובי מכבד ואוהב כלפי הזולת. אפתח בסיפור אותו סיפרתי בכמה שיעורים ברחבי הארץ וכל המאזינים התרגשו והתחזקו מאוד בעקבותיו. הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א פרסם מעשה מופלא ביותר אותו סיפר לו הרב ישראל איראם שליט"א, שבשנת תשע"ה באחד הימים התקשר אליו יהודי אשר לא הכירו, וסיפר לו שבנו ממתין כבר זמן רב למצוא את זיווגו, וכעת הגיעה הצעה מתאימה בס"ד, אלא שבדיוק לאחרונה עשה בנו איזה מעשה החורג מכללי הישיבה והחליטו הנהלת הישיבה לסלק אותו, והדבר ממש לא נעים בפרט שאח של המדוברת לומד באותה הישיבה, ואם יתפרסם הדבר יתכן שכל השידוך הזה יתבטל, וכיון ששמע שלרב איראם יש קשרים עם ראש הישיבה והוא שמח לעזור לכולם, לכן התקשר אליו אותו

אבא וביקש מהרב שישכנע את ראש הישיבה לקבל את בנו בחזרה לשורות הישיבה ולו אפילו בלי רשות לאכול ולישון בישיבה, רק בכדי שלא יתפרסם הדבר שהוא סולק מהישיבה, והלה מתחייב להתנהג כנדרש וכו', כבוד הרב הסכים לעזור ופנה לראש הישיבה אשר הסביר לו שזו הייתה החלטת כל הצוות, ויש צורך לכנס את כל הצוות שוב לדון בעניין ולהחליט לבטל את ההחלטה הקודמת. אלא שקשה למצוא זמן המתאים לכל אנשי הצוות, והרב לקח על עצמו לתאם עם כולם את הזמן המתאים לזה בדחיפות, ועשה על זה מסירות גדולה.

למחרת בשעת בוקר מוקדמת נסע הרב באוטובוס והמשיך לנהל בדרך שיחות טלפון עם אנשי הצוות, עד שהיושב לידו באוטובוס גער בו באומרו: כל הלילה הייתי טרוד מאוד ולא הצלחתי להירדם, וכעת אני רוצה לישון, תפסיק כבר עם הטלפונים שלך! והרב כיבד וקיבל את התוכחה, אלא שפתאום התקשר ראש הישיבה בעצמו, הרב לא יכל להמתין עד שירד מהאוטובוס והוא ענה לראש הישיבה שבשר לו בשמחה שהחליטו

לי החברים שהחתן מתעכב ב"חדר יחוד", המתנו והמתנו הרבה זמן, כשחלק מהחברים רטנו על כך שהם טרחו להגיע מרחוק בימי "בין הזמנים" ונראה שהחתן לא מתחשב בהם... השתדלתי לחזק אותם לדון לכף זכות, לבסוף סיפר לי החתן כמסיח לפי תומו שעניבת החתנים הלבנה התלכלכה מהאוכל שהוגש בפניו, והוא התבייש לצאת לאולם ללא עניבה, עד שהלכו לקנות לו עניבה חדשה, ורק אז הוא חזר לאולם... ראיתי שוב איך תמיד צריך לדון לכף זכות.

והסיפור השני התרחש לפני כמה שנים, כאשר פגשתי רב חשוב שעומד להוציא לאור ספר, הוא סיפר לי על שלבי העריכה של הספר, ואז שאלתי אותו כמה עלתה לו העריכה, הוא אמר לי שהוא משלם הרבה כסף על העריכה, כי מדובר בהרבה עבודה, והוא אמור לשלם לעורך כעשרת אלפים שקלים, הייתי ממש מזועזע לשמוע את זה, לא מדובר בעריכה שכוללת גרפיקה, רק עיבוד של הניסוח, והסכום הזה היה נשמע לי מוגזם, ממש עמד לי על הפה זעקה של הלם, מרוב שהופתעתי, אבל זכרתי את דברי חז"ל שמי שקנה חפץ צריך לשבח את המקח בעיניו, שישמח ולא יתאכזב, ומותר אפילו לשנות מהאמת בשביל לשמח את הקונה.

לקבל את הבחור בחזרה. ותוך כדי שיחתו עם ראש הישיבה גער בו שוב חברו לספסל האוטובוס, ולכן השתדל לקצר בשיחה. כשסיים הרב את השיחה עם ראש הישיבה הוא החליט להתקשר לאב המודאג שבוודאי לא הצליח לישון בלילה מרוב מתח ודאגה, ולבשר לו את הבשורה הטובה, אמר הרב לעצמו: אי אפשר לייסר את האב בעיני הדין, אני חייב לשמח אותו, אפילו שאחטוף עוד ביזיונות מהיושב לידי... התקשר הרב אלא האבא ולפתע צלצל הפלאפון של היושב לצדו... ברגע אחד התברר ליושב לצדו שזהו הרב שמסר נפשו לעזור לו... והוא השיב לו בטעות רעה תחת טובה, כשבאמת הרב היה עסוק כל הזמן רק בלעזור לו.

הסיפור המזעזע הזה חייב לעמוד לנו מול העיניים, שגם כאשר נדמה לנו שפלוגי מפריע לנו, נתאפק מלצעוק ומלבזות אותו, לך תדע, אולי הוא בדיוק עוזר לך כעת... תדון לכף זכות, ותחשוב לפני שאתה צועק.

מדוע התעכב החתן

שני סיפורים אליהם הייתי עד חיזקו אצלי שצריך לדון לכף זכות בכל מצב. הסיפור הראשון התרחש בשנה שעברה בימי "בין הזמנים", נסעתי להשתתף בחתונת אחד מתלמידיי, כשהגעתי לאולם אמרו

את הסיפור הראשון מביא הרב קובי לוי שיחי': דרור כהן הוא מסוג האנשים שאינו מנדנד יותר מידי לרעיו ולקרוביו. הוא אינו מתקשר לחבריו הקרובים יותר מפעם לחודש, ונמנע מלבקש טובות למרות הקשיים שיש לו. הוא חורק שיניים, מפרנס משפחה מהיד אל הפה, אבל שורד. נכון קצת קשה לו להתפלל שלוש תפילות ביום, אבל תפילה אחת במניין הוא אינו מפספס. לא משנה שחרית מנחה או ערבית, הוא מגיע. גם הכיפה לא תמיד צמודה לפדחתו, יום כן, יום לא, זה משתנה לפי מצב הרוח הרוחני שלו. כשהוא עם דתיים, היא דבוקה חזק לגולגולת, כשהוא נקלע לסביבה חילונית היא נכנסת למצב המתנה בכיסו הימני. "יש לי יראת שמים" – אומר דרור, "אבל לא כל כך צפופה. הלוואי שיכולתי יותר. אני כמו עלה נידף, שהרוח סוחבת אותו לאן שבה לה". לפני שבוע הוא התקשר אלי והתחנן: "עשה לי טובה, ביום חמישי האזכרה של אימא, שנה לפטירתה. אנא, בוא לדרוש בין מנחה לערבית. רבע שעה, עשרים דקות, תעשה כבוד לאימא שלי..."

נו טוב, עשיתי חשבון שכמעט חצי שנה דרור נעלם לי מן האופק, ובעוונותיי הרבים, לא הצלחתי להגיע ל"שבעה" של אמו. עסקנות ציבורית וטרדות מנעו ממני לנסוע חצי יום לבאר – שבע, שם

התאפקתי ובמקום לשאול בצורה מתפלאה, שאלתי בעדינות: לפי מה נקבע הסכום לתשלום? והוא ענה לי: שבעים שקלים לשעה, טוב, זה עוד הגיוני, אבל כמה שעות לוקח להגיה ספר? אם נעשה חשבון יוצא שמדובר בלמעלה ממאה וארבעים שעות עבודה, ואם נגיד שהעורך עובד כל יום על הספר שמונה שעות לוקח לו לערוך את כל הספר כמעט חצי שנה, זה היה נשמע לי לא כל כך הגיוני, פתאום הוא הסביר לי מעצמו שהחומר של הספר לא נכתב על ידי הרב בעצמו, אלא הוא במשך שבועות שלמים ישב כל יום כמות שעות עם הטלפון והעביר לעורך דרך הטלפון את הרעיונות של הספר, והעורך ישב מול המחשב והקליד את הכל, ואחר כך עוד ערך את הדברים מבחינה לשונית ועוד, אחרי ששמעתי את זה הגעתי למסקנה שהוא עוד יצא בזול... מי שמבין במה מדובר יודע שזה עבודה ממש קשה שגם לוקחת הרבה זמן והרבה כוח, כך למדתי עד כמה צריך לדון לכף זכות, ועד כמה אפשר לגלות לאחר מעשה את הכף זכות, גם כשנדמה ש"הפעם" לא שייך למצוא כף זכות.

טבק ללא כף זכות

נסיים בשני סיפורים עוצמתיים המחזקים לדון ל"כף זכות" בכל המצבים.

יום הדין הגדול והנורא, שבו נחתמים חיי כל בריה, מי לחיים ומי למיתה. מי בחנק. מי בחרב. שפתותיהם דולקות והם ממליכים את הקב"ה עליהם ומתחננים: זוכרנו לחים מלך חפץ בחיים. ל מענך אלוקים חיים. "והנה לפתע צונחת מכיסו של אחד המתפללים קופסת הטבק שלו, ומתגלגלת סמוך לרגליו. התלמיד הפסיק את תפילתו, התכופף, הרים את המכסה, תחב את אפו ושאף עמוק תוך שאיבה מרעישה של טבק חום בהיר, לתוך נחיריו. פעם, פעמיים ושלוש.

"חברו, שהתפלל מאחוריו, הבחין במעשה ונרעש כולו. הוא חשב בלבו: "איזה חצוף היהודי הזה, ברגע כה נשגב שבו חיינו מונחים על כף המאזניים, מלאכי עליון יחפזון רועדים ונרעשים, הטפשון הזה עסוק בטבק שלו, ועוד מרשה לעצמו להניח את התפילה, ולשאוף טבק." "באותן שניות פעל ההרהור הזה, נ-ו-ר-א-ו-ת. התלמיד שהריח טבק נידון לגזר דין מוות בעליונים, על שהעדיף טבק בנחיריו על פני תפילה ברתת ובחיל. "הבעל שם טוב הקדוש עשה עליית נשמה במוצאי ראש השנה, והנה נודע לו שתלמידו האהוב נידון למוות. הוא התחנן בפני פמליה של מעלה, שירחמו וימתיקו את דינו – אך לשווא. החטא הזעיר הזה היה טעון בזלזול מחפיר כלפי מעלה..." "הבעל שם

התגוררה אמו, בשיכון ו' או ז'. ניחמתיו בטלפון. והנה נקלעה לידי הזדמנות לדרוש בפני מתפללי בית הכנסת השכונתי של דרור, וקומץ בני משפחתו שיגיעו מן הדרום. דרשן גדול מעולם לא הייתי, אבל אם מבקשים ממני, אני נוהג לעשות שיעורי – בית, ולהגיע מוכן. לא נעים לשלוף וגם לא מכובד, בעיקר כשמדובר באזכרה של אישה צדקנית שזה יום השנה לפטירתה. עלעלתי בספרים, ובאווירה של אלול, חודש הרחמים והסליחות, החלטתי לעשות לי ולהם חיזוק בעניין החובה לדון לכף זכות. מי אינו רוצה לצאת זכאי בדין? כל אחד. וכידוע, במידה שאדם מודד מודדין לו. תדון לכף זכות, ידונו אותך לכף זכות, וסיכויך לצאת זכאי גדולים. בעודי מעלעל בספר ישן, קלטו עיני ספור שלא קראתי מעולם, והחלטתי לשלבו בדרשה.

מיד אחרי מנחה התיישבו להם זקני השכונה, חלקם רדומים, חלקם ערניים, והמאוורר החורק התחיל לעשות לי חור בראש. עליתי לתיבה. דרור התיישב ממש מולי ופניו משתוקקות לשמוע דברי מוסר וחיזוק. גם בעזרת נשים שררה דממה. התחלתי לספר: "ליל ראש השנה בבית הכנסת הגדול של הבעל שם טוב. מאות מתלמידיו הצדיקים עומדים צפופים עם רווחים ולבם הומה בתפילה.

במוחו שאלה שלא הרפתה ממנו – מדוע ריבוננו של עולם, מדוע יהודים אוהבים כל כך להריח טבק, מה הם מוצאים באבקה הזו, מה התועלת. יומם ולילה השאלה ניקרה בו, ותשובה לא מצא.

"ליל הושענא רבה חלף לו, תפילת שחרית ואחר כך מוסף, ותלמידי הבעל שם טוב ניצבים בשורה ארוכה להתברך מפירבם ב"פתקא טבא". עד שהגיע תורו של התלמיד המבולבל. הבעל שם טוב ברכו, אך זה רכן על אוזן הרב, ושאל: "כבוד הרב יסביר לי בבקשה, מה מצאו להם היהודים בהרחת הטבק?" "הבעל שם טוב הרים את עיניו וציווה בקול רועם על תלמידו: "תענה אתה!!!" הלה נבהל. "תענה אתה", צעק הבעל שם טוב, "שאלת, אבל התשובה מצויה בקרבך". עצם התלמיד המבוהל את עיניו וחילפש תשובה, חיטט בחביונות מוחו, כולו תחנונים שהבורא יאיר את עיניו, והנה לפתע הבליחה תשובה מבריקה במוחו: "כבוד הרב, דומני כי יש באבק הטבק ניצוצי נשמה הרומים לבוא על תיקונם, וכאשר יהודי מריח טבק ונהנה ממנו, אזי באות הנשמות על תיקונן". "יפה אמרת", הנהן הבעל שם טוב.

"אוי" נבהל התלמיד, "אם כן לשווא דנתי את חברי לכף חובה בזמן תפילת ערבית של ליל ראש השנה, מי יודע כמה נשמות

טוב לא הרפה, ולבסוף נעתרו ורמזו לו, כי רק אם אותו מתפלל – שחשב רעה על מעשהו של הנידון למוות – ימצא כף זכות על כך, יש סיכוי שיבוטל גזר – הדין. כף זכות קטנה על שאיפת הטבק, והחיים יוחזרו לו..."

ובעודי מספר, צלצל הפלאפון בכיסו של דרור, פעם פעמיים ושלוש, ובשיא המתח, כשגם הקשישים הרדומים זקפו גבה, מתוחים מן הסיפור, קם דרור ממקומו, מטר תשעים בלי עין הרע, הצמיד את הפלאפון לאונו ויצא החוצה מבית הכנסת, תוך לחשוש שיחה עם משהו מעבר לקו. רתחתי מזעם. ריבוננו של עולם, איזה חצוף הציפור דרור הזה, הוא מזמין אותי לדרוש, משאיר פלאפון פתוח, ויוצא בדיוק בקטע המוצלח של הסיפור... דרור בחוץ ואני ממשיך...

"ירד הבעל שם טוב מגנזי מרומים, והצליח בכוח ייחודיו לגרום לבלבול עצום במוחו של התלמיד שחשב רעה על חברו מריח הטבק. הלה לא הצליח ללמוד אפילו שורה בגמרא. עלטה כבדה ירדה על הגיוני שכלו, אשר לפתע עסק בשאלות פשוטות חסרות טעם וריח, מענייני העולם. "לפתע העסיקו את מוחו עגלות וסוסים, מיתרי כינורות, ערוגות הפרחים. במקום פלפול הגמרא, הפך שכלו של האיש לבליל של שטויות ותהיות שווא, עד שלפתע הבליחה

צהרים שלושה, ימים סיפורים לפני יום כיפור, בחצר הסמוכה למוסד חינוכי ותיק. כאש המתלקחת בפתאומיות, פרצה לפתע קטטה בין תלמידי המוסד לתלמידי אחת הישיבות הסמוכות. המדריך של המוסד שעורב בתקרית, גילה לתדהמתו כעשרים תלמידים אוחזים בכורסה אחת, כל קבוצה מושכת לכיוונה תוך כדי ויכוח סוער לגבי הבעלות עליה. ר' אשר, המדריך דאז ומנהל תלמוד תורה כיום, נגש אליהם במהירות ודרש לעזוב את הכורסה, כולם צייתו להוראתו מלבד אחד הבחורים שהיו שם, אשר התחצף למדריך ואמר: "תאמר לתלמידים שלך מה לעשות, לא לי!". ר' אשר עירב במהירות את משגיח הישיבה שדרש מהבחור, מוישי שמו, לעזוב את הכורסה.

לקראת ערב, קרא המדריך ר' אשר למוישי לחדר האוכל של המוסד החינוכי. מוישי לקח תגבור – את החברותא שלו, יוסי. שניהם הגיעו בהססנות, כל תלמידי המוסד היו נוכחים בחדר האוכל. מוישי ויוסי נכנסו, ר' אשר מבקש מהם לשבת, ופותח ואומר מול כל תלמידי המוסד: "הכורסה אכן שייכת למוישי, לאחר חקירה התברר שלפנות בוקר הוא הביא את הכורסה לאזור, והחביא אותה במכולה סמוכה. בבוקר הוא לא חש בנוח להעלותה לעיני כולם, והוא תכנן

הוא הביא על תיקונן באותן שניות מופלאות..." כך חשב.

"וגזר דין המוות בוטל. הנה ראו רבותי, גם הרהור של כף חובה עלול לגרום נורא נוראות. בואו נלמד עצמנו לחשוב רק טוב... חשיבה חיובית בבקשה," סוף הדרשה.

אחרי סעודת המצווה לעילוי נשמת אמו ליווה אותי דרור לכיוון הרכב. ואז סנטתי בו קלות. "ידידי, כיצד אתה יוצא באמצע הדרשה עם פלאפון באוזן אל מחוץ לבית הכנסת, כאשר כולם קשובים ומתוחים... ביקשת שאדרוש לעילוי נשמת אמך, ואתה יוצא החוצה? ככה עושים כבוד לאימא? ככה עושים כבוד לתורה?" דרור עצר מופתע והסביר: "כבוד הרב, מכלוף, דודי הזקן, הוא איש נכה על קביים, הוא הגיע לכאן מקרית מלאכי באוטובוס ואיבד את עצמו ברחובות נתניה למעלה משעה... הואט אינו מכיר את נתניה, הייתי חייב לענות לו ולהסביר לו כיצד להגיע לבית הכנסת, אני נורא מתנצל..."

אוי, ריבונו של עולם, נעצרה פעימה בלבי, אתה דורש כאן חצי שעה על החשיבות לדון לכף זכות, ובאמצע הדרשה דן את חברך לכף חובה. אוי, אוי, אוי.

הכורסה הגנובה

סיפר הרב יעקב שיש שליט"א (מובא בספר "אמונה שלמה"): המעשה התרחש בשעת

הישיבה הקטנה. הוא החליט שכעת הוא מוכרח לקיים מצות עשה דאורייתא, "והשיב את הגזילה אשר גזל". גרר את הכורסה החדשה עד לחצר החשוכה והרימה מעל לגדר האבנים שסביב הבניין. קפץ לתוך החצר, וניסה למשוך את הכורסה שהייתה מונחת על הגדר. כנראה שעורר רעשים כלשהם, שכן אחד מדיירי הבניין, ראש כולל מפורסם אשר היה הוא בעל הכורסה, הציץ מהחלון וחזה במחזה מבהיל: הכורסה שלו עומדת על גדר האבן, ובחור ישיבה גונב אותה. כמובן שהזעקה הראשונה שנמלטה מפיו הייתה: "גנב, גנב, תעזוב את הכורסה!" במהירות יצא החוצה אל קהל האנשים שהספיק להתאסף סביב הגדר.

ומוישי בחורינו, עומד במרכז בהלם, כשלמוחו מחלחלת ההבנה שהיהודי עם הפראק צועק בעצם עליו, בנוכחות קהל רב, כאשם בגניבה!

הוא ייחל בליבו לחיוכה הרחב של האדמה שתחתיו, כבזמן קורח ועדתו, ומשהדבר לא התרחש תפס את רגליו וברח, כשצעקותיו של ראש הכולל עוד מהדהדות אחריו: "איך אתה לא מתבייש, חילול השם! בחור עם כיפה וציצית גונב? תתבייש לך!" הכורסא עדיין תלויה, אך הוא ברח...

להעלותה לחדרו בין סדר א' לסדר ב'. בינתיים, אתם הגעתם בצהרים וחשבתם שהנכם כאוכלי המן שהשם זימן להם כורסה חדשה עד לפתח המוסד – טעיתם! הכורסה שייכת לו ולא לכם.

ובעקבות כל המהומה שהתחוללה ביניהם – המשיך ר' אשר – התפרצתי עליו ופגעתי בו ברבים, ואני מבקש ממנו מחילה ברבים. כי כשפוגעים צריכים להתנצל, למרות אי הנעימות. כולי תקווה שאתה מוחל לי בלב שלם, מוישי".

מוישי הנהן בראשו ויצא יחד עם יוסי חברו מהאולם, כשהם מופתעים, אלא שאז, כשיצאו לפינה שקטה, פנה יוסי למוישי ואמר לו: "מוישי, תראה עומד יהודי שיכול להיות בגיל של אבא שלך, מתנצל בפני בחור בן שש עשרה שהוא פגע בו ואתה יצאת נקי וישר בעיני הכל. אבל, דע לך, שאני יודע את האמת. אני היחיד שיודע אותה. אתה הרי פושע, הכורסה הזו גנובה, אתה סחבת אותה לפנות בוקר מאחת החצרות פה באזור. ועכשיו אתה מרגיש טוב עם עצמך, מה קרה לך?"

דבריו של חברו חדרו פנימה לתוך נימי ליבו של מוישי שערך חשבון נפש עם עצמו. הוא המתין לסיומו של סדר שלישי בישיבה, בתשע וחצי בערב, ונשאר ללמוד עד שאחרון הבחורים עזב את

הרגיש שהוא נמצא בתוך מלחמת איתנים, בין שני יצרים. החליט להיכנס לבית המדרש, ונזכר במשפט עוצמתי שפגש בעת לימודו בסדר מוסר בספר "מסילת ישרים": ניסיון אינו תאונה. לשם כך אנו נמצאים פה בעולם, להתגבר על בלבולי היצר. ועלינו לעמוד בניסיון, להתרומם ולתפוס את עצמינו.

מיישי החליט בו במקום לשבת וללמוד כל הלילה, בהחלטה אמיצה ונחושה. הוא עשה כך, ומני אז החלה עלייתו בלימוד. השמועות על רצינותו הגיעו עד לאוזניו של ראש הישיבה, ואט אט הוא כבש את מעמדו כאחד הבחורים הטובים בשיעור. הוא התקבל לישיבה גדולה חשובה ומובחרת, שם ישב ולמד, התמיד והתעלה.

עברו להן מספר שנים כשהוא צומח למתמיד גדול, אשר יראתו קודמת לחכמתו. באחד הימים כשישב ולמד בבית המדרש של הישיבה זיהה לחרדתו את אותו ראש הכולל שצעק עליו לפני שנים מספר. מיישי עשה את עצמו כאינו רואה ועיניו שקועות בגמרא. לאחר מספר דקות העיף מבט נוסף לכיוון בכדי לבדוק האם הלה עוד נוכח במקום, ולחרדתו הבחין שכעת הוא צופה בו מהצד השני. הרהור מבועת חלף במוחו: "רק חסר לי שהוא יספר לראש הישיבה על הבחור החשוב הגנב..."

במרחק בטוח מן ההתקהלות עצר וחשב לעצמו: "ריבנו של עולם! בבוקר אני גונב כורסאות, בצהריים אני מתקוטט ומתחצף, בערב אומר לי החברותא שלי שאני פושע וגנב, לאחר מכן הלכתי לקיים מצוה ולהחזיר את הגזילה. חזרתי בתשובה, ואז מגיע ראש הכולל וצועק עלי לפני כולם: 'גנב, גנב' מה קורה כאן?"

מחשבות זרות, מעשה יצר הרע החלו לשוטט בראשו המתוסכל. הוא הרגיש חסר ערך, מבוזה ומיואש, כבר אין לו מה לחפש בעולם התורה אחרי מאורע מבייש שכזה שייזכר לו לדיראון עולם.

הוא ישב בחושך, סנטרו חפון בידו הרועדת עדיין, ואז אמר לעצמו: "רגע, מי אמר שאני לא שווה כלום. הרי יש יהודי אחד שלא אמר כך! הרי ר' אשר המדריך אמר לי בפני כל תלמידי המוסד שהוא מתנצל ומבקש את סליחתי. אני בסך הכל בחור צ'יק בן שש עשרה, והוא אדם מבוגר. הוא רחש לי כבוד והיה מוכן להשפיל את עצמו בשבילי, אז למה אני חושב שאני לא שווה כלום?"

הקדוש ברוך הוא פשוט מנסה אותי. אני יכול להתרסק בעקבות הניסיון הזה, אך לעומת זאת הניסיון מסוגל לרומם אותי אל על. במה אבחר?...

הרהר עוד מספר דקות עד שרגליו משכו אותו לקום ולהמשיך הלאה. מיישי

הכורסה בחצר כדי להכניסה לסוכה שבנית, ולמחרת אני רואה מחלון חדרי בחור שמנסה להעלים אותה! כשעליתי הביתה לאחר שהכורסא הייתה מונחת במקום מבטחים, שחתי לאשתי: 'ברוך השם שהצלחתי לעצור את הגנב, בחור חרדי עם ציצית, ללא שום טיפת בושה...' אשתי הזדעקה ואמרה לי: "ריבוננו של עולם, הרי השכנה אמרה לי עוד בבוקר, שלפנות בוקר ראתה שהכורסה נלקחה. כנראה שאותו בחור עשה תשובה ובא עכשיו להשיב את הגזילה למקומה! ואתה הלכת ופגעת בו ברבים???"

"תפסתי את עצמי ואחזתי את הטעות שקרתה כאן. מאותו רגע לא יכולתי להתרכז בשום דבר אחר. כל מעייני היו נתונים בחיפושים אחר הבחור על מנת לבקש את סליחתו. אולם מאמצי הרבים לא נשאו פרי והעליתי חרס בידי. באותו יום כיפור, כשהתפללתי מעומק הלב, התחננתי לקדוש ברוך הוא: "ריבוננו של עולם, בבקשה זמן לי את הבחור הזה, אני מוכרח להתנצל בפניו" האם אתה היית שם ויודע מי הבחור הזה?" "ודאי שאני יודע! הבחור הזה, הוא מי שעומד לפניך!" מוישי כמעט צעק מרוב התרגשות.

ראש הכולל חיבק את מוישי, פרץ בבכי ואמר לו: "אני מתנצל מקרב ליבי על הבושה האיומה שגרמתי לך". מוישי ענה

בסוף הסדר ניגש אליו אחד הבחורים בישיבה ואמר לו: "מוישי, ראש הישיבה קורא לך". מוישי נהיה אדום וליבו פעם בחוזקה. לקח לו כמה רגעים להתאושש ולהירגע. הוא נכנס מפוחד אל הקודש פנימה. עיניו הרכות של ראש הישיבה סקרו אותו בחיבה והוא פתח ואמר לו שהצעת שידוך מעולה נמצאת כעת על הפרק, לאחר מכן מיועדנו התקבל במאור פנים על ידי אב המשודכת. מיד כשהסתכל עליו מוישי, זיהה את בעל הפראק שצעק עליו באותו לילה... הוא קיבל חולשה ופיק ברכיים. אך התאמץ בכל כוחו לשמור על ארשת פנים שלווה ומנומסת.

לאחר כמה שאלות מצד אבי המשודכת, ניגש מוישי לעניין. "אתם מכירים אותי מאיזה שהוא מקום?" "לא, אינני מכיר אותך קודם, אך שמעתי עליך דברים נפלאים". ענה אביה של המשודכת, ראש הכולל המפורסם לשאלתו של המיועד להיות חתנו. "אני רוצה להזכיר לך משהו. פעם נפגשנו באיזו שהיא סיטואציה. לפני מספר שנים, בסביבות עשר בלילה, אתה צעקת על בחור ישיבה בחצר הבניין שחשבת אותו לגנב", ראש הכולל קטע את דבריו בהתרגשות כשהוא נזכר: "כן, כן, הסיפור רודף אותי כבר זמן רב ולא נותן לי מנוח. המקרה התרחש כשבוע לפני חג הסוכות. יום לפני הנחתי את

לעלות ולהתרומם – "נתת ליראיך נס להתנוסס" – ניסיון להתנשאות על ידי הקב"ה, אותו הוא מזמן רק ליראיו. ועם כל ניסיון, נשלחים משמים גם הכוחות להתמודד ולעמוד בו בגבורה. כך ששום תרוץ לא יתקבל. הבחירה היא בידינו, לקחת את הניסיון כחבלי צמיחה ואת הקושי כאבני בנייה איתנות להתרומם עימו לפסגות.

יהי רצון שנראה כל אחד במעלת חברינו, ולא בחסרונם חלילה, ושנזכה לדון לכף זכות, ולהרבות אהבה ואחוה שלום ורעות, השם עוז לעמו ייתן השם יברך את עמו בשלום.

לו נסער כולו: "אתה מתנצל בפני? בזכות הצעקות שלך נהייתי לבן תורה אמיתי! כמעט שהייתי ברחוב, לאחר שלא חשתי בטעמו הערב של הלימוד, והנה הגיע הניסיון ועורר אותי. בזכותך בכיתי לפני ריבונו של עולם, והתחננתי וביקשתי שייתן לי את היכולת והכישרון לשבת וללמוד את תורתו הקדושה. הניסיון הזה הציל לי את החיים ואתה מתנצל?"

בשעה טובה ומוצלחת נחתמו התנאים למזל טוב.

החיים מלאים קשיים וניסיונות שאורבים לנו על כל צעד ושעל. מניסיון אפשר להתרסק וליפול, ומאידיך גיסא אפשר

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' **חיים ישראל משה** ב"ר יו"ט ליפא הלוי ז"ל
נלב"ע א' שבט תשע"ד לא השאיר אחריו זש"ק

רבי **מנחם מנדל קרעכמל** ז"ל בן רבי **אברהם** זי"ע
ה"צמח צדק" הקדמון, מחשובי תלמידי הב"ח נלב"ע ב' שבט תכ"א

ה"ה מרת **חיילה** גולדשטיין ב"ר **אהרן שמואל** ז"ל נלב"ע ז' שבט תרצ"ג

הרה"ח ר' **חזקיהו פייבל** ז"ל בן ר' יקותיאל דב ז"ל נלב"ע ח' שבט תשל"ט

ה"ה מרת **חיה שרה** בת ר' **שרגא יהודה** ז"ל נלב"ע י' שבט תשס"ח

הרה"ח ר' **יחיאל** ז"ל בן ר' יוסף הלוי זי"ע נלב"ע כ' שבט תרצ"א

הרה"ח ר' **יחיאל מיכל** בן ר' יצחק אייזיק ז"ל נלב"ע כ"ז שבט תשס"ט

זכות זיכוי הרבים
לטובת נשמת האדמו"ר מנדבורנה
הרה"ק רבי **יעקב ישכר בער**
בן הרה"ק רבי **חיים מרדכי** זצוקללה"ה זי"ע
נלב"ע ז' אדר תשע"ב
לזכות התורם, לברכה והצלחה וסייעתא דשמיא בכל מעשי ידיו

לעילוי נשמת
ה"ה מרת **יעל דינה** אברמציק ע"ה
בת ר' **חיים בנימין** שיבלחט"א
נלב"ע ל' תשרי תשפ"ד

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' **יוסף בלעדי** ז"ל
בן ר' **אברהם אלכסנדר** הלוי ז"ל
נלב"ע כ"ח מנחם אב תשפ"ג

נדבת החפץ
בעילום שמו
לישועת עם
ישראל

לעילוי נשמת
רבי **יוסף**
בן **חנינה** ז"ל
דויאב

לעילוי נשמת
ה"ה מרת **אידל פרידמן** ע"ה
בת ר' **חזקיהו** ז"ל
נלב"ע כ"ח שבט תשפ"ג

לרפואת כל חולי עם ישראל ובפרט:
מאיר בן דינה   **אליהו בן רחל**
רז בן אביבה
רחל צפורה פייגא בת **ציונה צירל דבורה**
לרפואה שלימה רפואת הנפש ורפואת הגוף בקרוב